

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI
TOVARNE OBUTVE

Peko

TRŽIČ

čevljar

LETNIK XII

ŠTEVILKA 1

JANUAR 1972

Vodstvo sestanka od leve proti desni: glavni direktor Jože Dolenc, sekretar ZK tovarne, gost ing. Andrej Marinc in sekretar občinskega komiteja ZK ing. Kristijan Perko

Sekretar CK ZKS v naši tovarni

Sekretariat aktiva ZKS tovarne je povabil ing. Andreja Marinca, sekretarja CK ZKS Slovenije, da bi komunistom tovarne povedal o nalogah v zvezi z notranjepolitičnimi problemi Jugoslavije.

Ing. Andrej Marinc je neposredno sodeloval pri kreiranju stališč, sprejetih na sejah najvišjih vodstvenih organov ZK v zadnjem času.

V uvodni besedi je povedal, da je bilo preteklo leto izredno dinamično, saj smo bili priča gospodarski nestabilnosti, velikemu političnemu delu in ustavnim spremembam. Posledice vsega tega so bile zaostritve mednarodnih odnosov v Jugoslaviji. Pojavi šovinizma in nacionalizma so bili najpogostejši na Hrvaškem. Pri analiziranju le-teh problemov je poudaril, da se taki problemi ne dajo reševati z metodo »pritiska ulice«. Subjektivne slabosti hrvaškega vodstva, podcenjevanje nacionalističnih parol in delovanje preko organizacije SZDL, sindikata in ZK, vse to je iz bilo na dan. Vendar so posamezne republike že prej opozarjale hrvaško vodstvo na to. Tudi slovenski komunisti so opozarjali vodstvo na Hrvaškem. Vendar sta bila vrhovna organa ZKJ večkrat premalo odločna. Podobne koronine — metodo »pritiska ulice« je imela tudi slovenska cestna afeta in akcija 25 poslancev, vendar v veliko manjšem obsegu. Govornik je v nadaljevanju poudaril, da mora biti ZK sestavni del

političnega sistema. Imeti mora svoje ocene. V delu je treba postati brezkompromisen. Z nasprotniki je treba obračunati na demokratičen način. Odpraviti je treba oportunistem. Naloge ZK morajo biti jasne in konkretne. Komunisti bodo morali bolj skrbeti za usposabljanje kadra. Marksistično vzgojo bo treba oživiti in čimveč časa posvečati ideološki praksi usposabljanja. Vprašanje discipline je vedno bolj aktualno. Prisluhniti bo treba posamezniku in se zavzemati za izboljšanje odnosov, tako osebnih kot socialnih. Tovariš Marinc je omenil tudi pojave tehnokratizma v naši družbi, kjer so odnosi taki, da odločajo le na vrhu, mimo delavcev in samoupravnih organov. Soodločanje znotraj in zunaj organizacij je bistvo ustavnih sprememb in obramba proti izkrivljanju sistema samoupravljanja.

V nadaljevanju je tovariš Marinc odgovarjal na vprašanja komunistov naše tovarne. Glavni direktor Jože Dolenc, je v razpravi med drugim dejal, da mora vsak član partije zavzeti svoja stališča.

Obdobje, ki sledi, mora prinesiti spremembe. Vendar je menil, da se posamezni problemi premalo obravnavajo znotraj, tako v občini kot v tovarni. Komunisti Peka se morajo spoprijeti s težavami, zavzeti svoja stališča in iskati poti iz teh težav.

Tovariš Marinc je na koncu dejal, da je glavna naloga družbe in njenih organizacij predvsem pa organizacije

ZK politična stabilizacija in spremljanje družbenih gibanj do katerih smo bili doslej prevečkrat malo zainteresirani.

Komunisti tovarne so sprejeli sklep, da bo tudi njihovo delo še bolj zaživel. Sestavili bodo program dela in se zavzemali za pridobitev novih članov iz vrst mladih, ki jih je v tovarni največ.

Mirko Kunšič

Peko je dobil 2 priznanji na sejmu »Moda 72« v Ljubljani

Naš nastop na 17. sejmu mode v Ljubljani je bil zelo uspešen. Ob velikih udeležbi najkvalitetnejših proizvajalcev iz vse Jugoslavije je letošnji sejem presegal vse dosežanje tako po številu razstavljenih artiklov kot po njihovi kvaliteti in aktualnosti.

Po besedah predsednika Združenja tekstilcev tov. Polaka je posebna strokovna komisija imela zelo težko delo: iz kvalitetnih vzorcev izbrati najboljše. Zavzela je precej stroge kriterije in po-

delila le 13 zlatih zmajev od 25 in le 12 diplom od 25 ter tako še povečala vrednost podeljenih priznanj. Naj omenim, da je dva Zlata zmaja prejel le »Tekstilindus« iz Kranja, pretežno pa so najboljše dobili le po eno priznanje, zato pomeni naš Zmaj za model TEDI 427-132 in diploma za model RITA 245-180 lep uspeh in priznanje našim prizadevanjem, da izdelujemo modno, aktualno in kvalitetno obutev, ki lahko konkurira tudi v mednarodni konkurenci.

Janez Bedina

Ob izvolitvi novega delavskega sveta

V ponedeljek, dne 24. januarja smo vnovič, drugič po določbah novega statuta podjetja, izvolili 47 članski delavski svet za naslednjo dveletno mandatno dobo.

Naše volitve soupadajo v obdobje pospešenega razvoja samoupravljanja določil enaindvajsetega dopolnila zvezne ustave, ko naj bi sleherni član naše delovne skupnosti dal vse od sebe, da bi naše samoupravljanje zaživel v polni meri razvitejših samoupravnih odnosov. Prepričani smo, da smo tudi izvolili take člane v delavski svet, ki bodo neutrudno delovali pri procesu nadaljnjega razvoja samoupravljanja, razmejili pooblastil zbora delovne skupnosti, delavskega sveta, kolektivnih izvršilnih organov na eni ter opredelilvi odnosov med temi organi in strokovnimi službami na drugi strani.

V predvolilni akciji smo na zborskih volivcev ugotovili da je potrebno razvijati naše samoupravljanje v smeri utrjevanja neposrednega in posrednega upravljanja prav v delovnih enotah. Pristojnosti, ki jih določa statut, se še vedno v celoti ne uporabljajo, še vedno so premalo znane neposrednemu proizvajalcu in prevečkrat samo še v statutu. Zato bo treba v nadaljnjem obdobju še bolj poudarjati pomembnost razvojnih programov in pa delovnih načrtov, v katerih moramo videti zbrane interese slehernega izmed nas po sodelovanju pri oblikovanju odnosov, določanju delovnih nalog, njihovem izvrševanju ter nadzoru.

Z namenom, da bi se čimbolj približali cilju omenjenih ustavnih dopolnil bodo morali vsi samoupravni organi izrabiti vse možnosti, ki nam jih nudijo obstoječa proizvodna sredstva in tehnologija, da izoblikujejo tak način upravljanja delovnih procesov, ki bo v danih pogojih uveljavil enakopravno in odgovorno sodelovanje vseh delavcev v upravljanju in take samoupravne odnose, ki bodo zagotavljali uresničevanje temeljnih interesov delavcev.

Slavko Hvalica

Naloge podjetja z ozirom na stabilizacijske ukrepe

V lanskem letu smo prodali na domačem in tujem trgu 3.767.000 parov. V letu 1972 se bo po predvidevanjih dvignila prodaja na 4.140.000 parov, to je za 10 %. Od celotne količine 4.140.000 parov je namenjenih za domače tržišče nekaj manj kot 2/3, za tuje pa nekaj več kot 1/3. Najbolj se bo povečal izvoz na zahod, predvidoma za več kot 40 %. Naše kapacitete pokrivajo le nekaj nad polovico potreb in bomo zato povečali in poglobili poslovne stike z našimi stalnimi kooperanti.

Število zaposlenih se bo povečalo od 2225 na 2411 delavcev. V osnovni proizvodnji se število predvidoma ne bo povečalo, rabili pa bomo novo delovno silo v Trbovljah in v ostalih dejavnosti (izdelava usnjene podloge, podplatov in peta.)

Poprečni osebni dohodek, ki je znašal leta 1971 1.574 din, se bo v prihodnjem letu v skladu z dvigom produktivnosti povečal na 1.709 din mesečno (skupno za proizvodnjo in prodajno mrežo).

Celotni dohodek se bo v proizvodnji dejavnosti povečal za 10 % in znašal 235 milijonov din, promet v trgovski mreži pa bo znašal 240 milijonov din in se bo povečal za 4 %.

Za investicije v proizvodni dejavnosti in prodajni mreži bomo porabili v letu 1972 26 milijonov din. Investicijske potrebe so večje, večje predvsem za prodajno mrežo, vendar smo morali imeti pri tem, ko smo se odločali o investicijah, pred očmi tudi obratna sredstva in stanovanjske potrebe.

Stroški izobraževanja se bodo povečali od 477.000 na

761.000 din. Več kot polovico sredstev (57 %) bo porabljenih za stipendije, ostala sredstva pa so namenjena za poklicno šolanje, seminarje, učila in druge stroške, ki so vezani na izobraževanje.

Plan za prihodnje leto je prilagojen stabilizacijskim smernicam in stremeljenjem jugoslovanskega gospodarstva. To se odraža predvsem v naslednjih poglavjih:

a) Pri proizvodnji je več poudarka na kvaliteto, modo in pravočasne dobave, kot na večje količine.

b) Kapacitete vzporednih dejavnosti (podplati, pete, podloga) so programirane in vsklajene s potrebami osnovne dejavnosti.

c) S planom je dana težnja povečanju izvozu, predvsem izvozu na konvertibilno tržišče, istočasno pa znižanje uvoza repromateriala četudi smo ga že v letu 1971 uspeli nasproti letu 1972 znižati za 15 %.

d) Osebni dohodki se bodo zviševali vzporedno z dviganjem produktivnosti.

e) Investicije v osnovna in obratna sredstva bomo izvajali v mejah razpoložljivih sredstev.

f) Močan poudarek je namenjen strokovnemu dvigu kadrov in temu primerno zvišani stroški za izobraževanje.

Avtor članka

g) Program za leto 1972 daje močan poudarek skrbi za reševanje delavcev, ki je med drugim izražen tudi v rešitvi vprašanja najnižjih osebnih dohodkov in povečanju izdatkov za stanovanjsko izgradnjo.

Nepredvidena devalvacija bo neposredno vplivala na nekatere planske postavke in zadolžitve, vendar smo prepričani, da bo kolektiv Peka tako kot doslej, tudi letos znal prebroditi in obvladati vse novo nastale težave in situacije.

Janko Rozman

Osebni dohodki večji za 10 %

V zadnji številki nismo mogli objaviti poročilo za DS zaradi roka oddaje materiala. Zato ga danes objavljamo v skrajšani obliki.

Delavski svet je imel zadnjo sejo lani 23. decembra in je sklenil naslednje:

1. Dodatno je sklenil, da se kupcem cvekarne podaljša odplačilni rok na 5 let, s plačilom 8 % obresti, ali 4 leta s plačilom 6 % obresti. Zaloge cvekov se odproda za vrednost 10.000,00 dinarjev, s plačilnim rokom pol leta.

2. Potrdil je predlog obeh odborov, da se vsem redno zaposlenim delavcem tovarne in prodajne mreže s prvim januarjem povečajo osebni dohodki za 10 odstotkov, kot doplačilo za povišanje življenjskih stroškov in sicer začasno v breme tretje delitve dohodka za leto 1972.

3. Predlog družbenega plana za leto 1972 je potrdil s planom investicij za tovarno in prodajno mrežo. Vključno z obveznostmi do anuitet znaša plan 26.434.000,00 dinarjev. Vse službe bodo morale prilagoditi investicije sredstvom, ki so na razpolago.

Investicijska komisija bo morala spremljati in odobriti nabavo v okviru investicijskega plana in plana investicijskega vzdrževanja.

4. Spremembe in dopolnitve statuta in pravilnika o organizaciji splošnega ljudskega odpora. Na predlog odbora za zadeve združenega dela je soglasno potrdil.

5. Za letošnje leto je določil redni kolektivni dopust od vključno 10. do 31. julija (16 obratovalnih dni).

6. Naj omenimo še to, da je soglasno potrdil predlog programske komisije, s katerim se zaradi pravočasne izpolnitve dobavnih rokov in

priprave kolekcije za novo sezono, v januarju in februarju, ter po potrebi tudi v marcu vključuje v delo tudi delo ob prostih sobotah. Vendar se za te sobote predvidi proste dneve. Službe morajo poskrbeti, da bo delo v tem času organizirano in da ne bo zastojev ob prehodu iz ene v drugo sezono. Odbor za zadeve združenega dela in odbor za gospodarjenje sta pooblaščenca, da določita način obračunavanja teh s prostimi dnevi. Oba odbora, po predlogu strokovnih služb, tudi odločata o uvedbi dela ob prostih sobotah.

Mirko Kunšič

Opravičilo

Vsem bralcem se opravičujemo, ker danes nismo mogli objaviti članka glavnega direktorja Jožeta Dolenca. Objavili ga bomo v februarški številki; prav tako tudi članek Marjana Markiča Kakšna naj bo stanovanjska politika.

Prosimo za razumevanje.

UREDNIŠTVO

Zakaj ne najprej doma?

Članek »dve plati, statut in nujne odredbe«, ki ga je nedavno tega objavilo Delo kot odmev na pismo iz naše tovarne, je vzbudil dokaj povpraševanja med člani naše delovne skupnosti. In zakaj ga ne bi?

Ob znani zamenjavi delovnega časa zaradi redukcije električne energije se je tehničnemu vodstvu dejansko »vrnila« neprijetna kombinacija, tako da so delavci ene izmene v izdelovalnicah zgornjih delov (512, 513, 514) delali dva »šihla« skupaj. Toda, ali ni bila dolžnost pisca omenjenega pisma, če je le-ta bil član našega kolektiva, da intervenira najprej doma? Če ne bi mogel dokazati napake enemu, bi pa lahko drugemu ali pa bi zahteval posredovanje kar glavnega direktorja. Pa tudi sindikalna organizacija je še tu, ki bi gotovo tudi pomagala reševati pomoto, če bi jo le kdo na to spomnil. Pisec članka I. V. točno ugotavlja, da statut in pravilnik določata kako te stvari reševati, nedvomno pa lahko trenutne težave in zamenjave reši delovna skupnost z dogovarjanjem, saj je le-to prav v našem sistemu pomembno pri reševanju medsebojnih odnosov.

In tako bi bilo prav, da bi take intervencije, ki jih je nekdo hotel uveljaviti s posredovanjem največjega slovenskega dnevnika, rešili najprej doma v tovarni in šele, če bi, ob izčrpanju vseh možnosti v hiši, naletel na gluha ušesa, reševal to preko zunanjih posrednikov in javnih občil.

Uveljavljajmo svoje samoupravne pravice tam, kjer samoupravljanje nastaja, t. j. v delovni skupnosti sami!

Slavko Hvalica

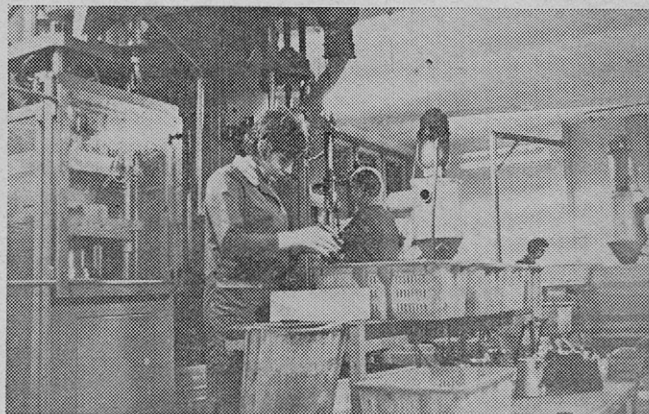
Napredovanja rezervnih starešin JLA

Ob lanskem dnevu JLA je dobilo višji čin večje število rezervnih vojaških starešin, med njimi tudi enajst iz našega podjetja. V čin kapetana I. razreda sta napredovala Bodlaj Aleksander in Černilec Stanislav; čin kapetana je dobil Petek Edvard, čin poročnika pa: Mrak ing. Janez in Zaletel Anton; v čin zastavnika je napredoval tudi Božič Milojko; v čin vodnika I. razreda pa: Mladič Janko, Valjavec Jakob in Žugič Jože.

Organizacija zveze rezervnih vojaških starešin in upravnj organ za narodno

obrambo skupščine občine Tržič sta ob koncu lanskega leta priredila tovariško srečanje rezervnih vojaških starešin, na katerem so sporočili gornja napredovanja. Na srečanju je spregovoril o liku, pomenu in vlogi rezervnih starešin tovariš Marjan Pernuš, predsednik občinskega odbora ZRVS ter čestital slavlencem k napredovanju. Čestitkam, ki jih je izrekel tudi tovariš Milan Ogris, podpredsednik občinske skupščine občine Tržič, se pridružujemo tudi mi.

VČH

Delo nočne izmene v plastiki. Slikano ob 4.30 zjutraj

G

e 191100717

Naš razgovor

Pisati o človeku, ki živi za tovarno in s tovarno, ni lahko. Vendar sem kljub temu zaprosil mojstrico vzorčne delavnice Drago Zaletel, da nam pove nekaj o sebi, svojem delu in življenju, ki je razpeto med rodnim Trzličem in tovarno. Ko so mi povedali, da je 21. decembra lani srečala »Abrahama« ni sem mogel verjeti. Ob pogledu na nasmejani obraz, sogovornik niti ne pomisli, da bi ocenjeval leta. Njene živahne temnorjave oči so za očali s črnim okvirjem še bolj žive, ko se pogovarja.

»Nam lahko poveste nekaj o sebi?«

»Rojena sem v Trzliču 21. decembra 1921. Mama je Trzličanka, oče pa je bil doma iz Šiške. Še danes pri nas pravijo po domače pri »šiškarju«.

Kaj vas je navdušilo za poklic in stroko, v kateri sedaj delate?

»Mislim, da je temu botrovala tradicija. Že mamina mama je delala v čevljarstvu. Sama sem začela po meščanski šoli — točneje 25. januarja 1938 — pri čevljarškem podjetju »Razboršek« (sedaj Trio). Moje prvo delo je bilo prebijanje in lepljenje ženske obutve. Nato sem delala kot prešivalka do 1952.«

Kdaj pa ste prišli v tovarno oziroma v šivalnico modelirnice?

»Po prihodu v tovarno sem kmalu začela s šivanjem vzorcev. Nato sem, še dobro se spominjam, 19. marca 1956 začela s sodelavkama Dano Stritih in Francko Lunar v novo ustanovljenem normirskem oddelku, sedanji vzorčni šivalnici.

Naša sogovornica Draga Zaletel je prvega januarja 1962 prevzela mesto mojstrice. Sedaj vodi kolektiv 14 žena in deklet.

Mojstrica Draga Zaletel med pogovorom

Generali v Peku

Glavni direktor sprejema generalpolkovnika Staneta Potočarja-Lazarja pred tovarno

V torek, dne 11. januarja je obiskal naše podjetje generalpolkovnik Stane Potočar-Lazar, komandant devete armade, s svojimi sodelavci ter v spremstvu predsednika skupščine občine Trzlič in predstavnikov družbeno-političnih organizacij občine. V imenu naše delovne skupnosti jih je sprejel in pozdravil glavni direktor Jože Dolenc.

Po uvodnih obrazložitvah stanja in podatkov v podjetju, ki jih je visokim gostom posredoval glavni direktor, so

se v razgovoru zelo zanimali za načine delitve dohodka in osebnih dohodkov, organizacijo samoupravljanja, pravice in dolžnosti delavcev, reševanje stanovanjskih zadev, življenjskih razmer in standarda članov delovne skupnosti. Pri razgovoru so poleg glavnega direktorja sodelovali tudi predsednik delavskega sveta in direktor tehničnega in splošnega sektorja. Zatem so si gostje ogledali nekatere proizvodne oddelke, kjer so se zanimali za delovne pogo-

je in ERC, ki ga jim je razkazal direktor Edi Bedina. Na koncu pa so si ogledali še vzorčno sobo, kjer jim je direktor prodajnega sektorja razkazal vzorčno kolekcijo ter jih seznanil s prodajno in izvozno dejavnostjo v podjetju.

S priznanjem delovne skupnosti o dobri organiziranosti in pohvalo za dobre rezultate, so se nato predstavniki JLA in ostali gostje poslovili.

VČH

Kakšno je vaše delo?

»Odgovorno, zanimivo in včasih kar pretežno. Naš kolektiv je posrednik, uresničuje tisto, kar modelirji pripravijo. Njihovim idejam damo obliko. Seveda tudi normiramo vse faze dela, jih vskladiamo z redno proizvodnjo, izdelamo poskusne partije, skrbimo za kvaliteto in moramo zato večkrat delati še popoldne. Delamo pač toliko časa, dokler končni vzorčni čevljev odgovarja vsem normam, ki neusmiljeno vladajo na domačem in tujem trgu. Saj so končni proizvodi naš zasluge in afirmacija doma in na tujem.

Imate pri vašem delu kakšne težave?

»Težave so povsod, tudi v tovarni. Vendar se trudimo, da jih najprej sami odpravimo v našem kolektivu. Seveda, z razumevanjem vseh, ki imajo kaj zraven. Še vedno mislimo, da lepa beseda lepo mesto najde.«

Ste s preselitvijo v nove prostore pridobili na prostoru?

»Žal ne. Vendar so pri tem druge dobre strani. Povezava

z modelirji je dosti boljša, zraven je še podplatna modelirnica in tako je cela enota dobro povezana med seboj.«

Imate kaj prostega časa?

»Kaj pa je to?« je hudo mušno vprašala mojstrica. »Resnično prostega časa sploh nimam. Dela imam veliko. Treba ga je samo videti. Moje veselje pa je delo na vrtu.«

Vaš najbolj vesel dogodek?

»Lansko praznovanje moje 50-letnice. Sodelavke in sodelavci iz modelirnice so mi pripravili tako presenečenje in veselje, da kar verjeti nisem mogla. Drugače pa posebno veselih dogodkov v mojem življenju do sedaj ni bilo. Vedno je bilo samo delo, delo...«

Zelo rada grem tudi na izlete, ki jih organizirajo modelirji. Takrat se sprostim in pozabim na vsakodnevne skrbi in težave.«

Ko sem odhajal iz vzorčne delavnice, od mojstrice Drage Zaletel, sem bil bogatejši za vse tiste tople in prijetne vtise, ki sem jih dobil pri tej simpatični ženski.

Mirko Kunšič

Tečaji prve pomoči

Iz leta v leto je vse več nezgod, ki ne prizanešajo prav nikomur. Pripetijo se lahko kjerkoli, ob katerem koli času in celo na najmanj pričakovan način. Pomagati mora pač tisti, ki je trenutno najbližje ponesrečenemu. Še tako dobra strokovna pomoč ne more popraviti napak, ki jih je morda zgrešil pomagalec.

Zato je pouk o pravilni prvi pomoči in o preprečevanju nezgod zelo pomemben prispevek nas vseh za bolj zdravo, varno in srečno življenje in razvedrilo.

V skladu s tem načelom je zvezni svet za delo v soglasju z Zveznim svetom za zdravstvo in socialno politiko izdal pravilnik o opremljenosti in postopku za prvo pomoč in o organiziranju reševalne službe za primer nesreče pri delu.

Za izkazovanje prve pomoči mora biti usposobljeno tehnično in nadzorno osebje ter vsaj 2% vseh delavcev, ki so

zaposleni v posamezni delovni izmeni.

Zato bomo tudi v naši tovarni spomladi organizirali več urnih tečajev prve pomoči. Na teh tečajih bomo na kratko obdelali vsa pomembna teoretična vprašanja, poudarek pa bo seveda na praktičnih vajah obvezovanja in oskrbe ran in poškodb. Nekaj ur pa bo namenjenih tudi AMB zaščiti, saj bi nam bilo to znanje ob morebitni elementarni nesreči ali celo vojni nujno potrebno.

Na koncu vsakega tečaja bo tudi preizkus znanja in bodo vsi, ki ga bodo uspešno opravili, dobili izkaznice RK Slovenije o opravljenem tečaju prve pomoči. Najboljši iz tečajev pa bodo kasneje sestavljali tovarniško ekipo, ki bo sodelovala na občinskem tekmovanju ekip prve pomoči, kjer je lani Peko osvojil prvo mesto.

Dr. Oto Kikel

Nasvidenje

Današnja številka »Čevljarja« je zadnja, ki sem jo uredil. Odhajam iz delovne organizacije, na katero me bodo vezali vedno samo lepi spomini. Želim se vam zahvaliti ob tem slovesu za pomoč, sodelovanje in predvsem razumevanje, ki ste ga, dragi bralci, pokazali do glasila delovne organizacije, da je postal tako bran in priljubljen. Prav vsem sem dolžan zahvalo. V letošnjem letu pa vam vsem skupaj želim, da bo vaše glasilo kvalitetno še napredovalo. Prepričan sem, da bo to mojemu nasledniku slej ali prej tudi uspelo.

Upam pa, da kljub temu ostanemo še naprej prijatelji in sodelavci. Zato vsem skupaj srečno in nasvidenje.

Glavni in odgovorni urednik
Mirko Kunšič

Naša trgovska mreža ob zaključku leta

Za nami je zopet eno leto, leto polno skrbi in dela, obenem pa tudi leto dobrih poslovnih rezultatov.

Kjub temu, da še nimamo zbranih vseh podatkov o uspešnosti poslovanja, lahko že danes rečemo, da je bilo tudi za našo trgovsko mrežo tudi leto uspešno, saj že grobi podatki kažejo precejšnje povečanje prometa v parih in vrednosti, s tem pa tudi povečanje dohodka, osebnih dohodkov in ostanka dohodka.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo tudi to, da se je število prodajalcev v lanskem letu ponovno povečalo, prav tako pa tudi število renoviranih poslovalnic.

Zgoraj namenoma nisem omenil zalog, ki sicer parsko niso večje od lanskih, so pa precej večje po vrednosti. Ob analizi zaloge in prodaje po vrstah obutve bi želel opozoriti na notranje vzroke uspešnosti poslovanja, kakor tudi na vse probleme, ki nam niso omogočili še boljših rezultatov.

1. Poslovna usmeritev formiranja enotne kolekcije za izvoz in domače tržišče, ki se realizira v naši tovarni, delno pa pri naših kooperantih, se je že preteklo leto pokazala kot zelo dobra, saj je bila kolekcija v obeh sezonah ob dopolnitvi s kooperantsko in uvozno obutvijo zelo dobra in je zajemala vse tipe obutve, ki so iskani na domačem tržišču.

2. Širši krog kooperantov nam je poleg večjega obsega proizvodnje omogočil tudi pravočasnejšo dobavo za izvoz in domače tržišče. Pri

tem pa še nismo v celoti uspeli, saj smo pri analizi zalog še vedno ugotavljali, da je prekomerna zaloga v posameznih vrstah obutve še vedno vzrok v prepozni dobavi. To še posebno velja za žensko obutev in škornje, ki so bili zaradi večjih izvoznih obvez za domače tržišče prepozno dobavljeni. V zamudi je bila tako matična tovarna kot tudi kooperanti. Iz tega sledi, da bomo morali v bodoče posvetiti še večjo skrb pravilnemu planiranju proizvodnje za domače tržišče, če nečemo negativnih posledic v večjih zalogah ali znižanju cen.

3. Na uspešnost prodaje v lanskem letu je seveda močno vplivalo precejšnje znižanje cen v mesecu januarju in juliju, medtem ko bo znižanje na koncu decembra vplivalo na razprodajo zimske obutve v tem mesecu.

S prehodom na izdelovanje modnejše obutve se seveda vedno pogosteje srečujemo z razprodajami, saj s hitrim menjavanjem mode obutve hitro izgublja na vrednosti. Zaradi tega morajo prodajalci posvetiti prodaji obutve po znižanih cenah kar precej pozornosti. Žal ugotavljamo, da kljub premijam precej prodajalcev ni bilo uspešnih pri prodaji znižane obutve. Vzrok je prav gotovo premajhna zavzetost prodajalcev. Na osnovi podatkov IBM centra bomo analizirali vzroke slabe prodaje znižane obutve v nekaterih prodajalnah.

4. Nov pravilnik o nagrajevanju, ki je začel veljati v začetku lanskega leta, je prav

gotovo pozitivno vplival na povečanje prometa, saj so se osebni dohodki občutno dvignili, posebno prodajalcem. Najbolj stimulatивно vpliva ob povečanih osnovah enoten odstotek od prometa za vse leto. Ob analizi osebnih dohodkov za lansko leto bomo izpopolnjevali novi pravilnik.

5. Vpliv reklame na uspešnost prodaje ni lahko določiti, vendar je vsekakor velik. V lanskem letu smo bili pri reklamiranju zelo aktivni, čeprav ne vedno najbolj uspešni. Tu mislim predvsem na pravočasnost reklamnih akcij, in kvaliteto nekaterih akcij kot so televizijski filmi. Poseben problem pa je urejenost izločb, za katere smo namenili premalo sredstev in skrbi. To bomo morali v letošnjem letu popraviti.

6. Čeprav na koncu omenjam postrežbo in odnos do kupcev mislim, da je uspeh prodaje zelo odvisen od tega momenta. Promet za zaposlenega v naših trgovinah je gotovo zelo dober in vreden pohvale. Kljub temu pa ne upravičuje slabe postrežbe in premajhnega dela s strankami v pretekli naši prodajalni. Stranke se pritožujejo, prav tako slabša prodaja posameznih artiklov, ki se v prodajalnah, kjer si prodajalci bolj prizadevajo, boljše prodajajo kot v drugih prodajalnah, kjer tega prizadevanja ni. Na tem področju nas čaka zelo veliko dela.

Iz tega kratkega sestavka, v katerem sem navedel po mojem mnenju najvažnejše vzroke uspešnega poslovanja, se same po sebi kažejo naloge za to leto, ki bo prav gotovo ob splošni težnji po stabilizaciji zelo težko.

Milan Jazbec

Vse o Pirmasensu

Pirmasens leži v pokrajini Pfalz, na jugozahodnem predelu Nemčije, ki meji na sosednjo Francijo.

Svet je gričevnat z obsežnimi polji in gozdovi, ki so ob koncu tedna polni obiskovalcev, tako da ima človek občutek, da je to le del mestnega parka. Gozd — to je obsežno sprehajališče, kjer se ljudje naužijejo svežega zraka in so odmaknjeni od mestnega vrveža.

Avtorica članka

Tako kot vsako mesto se tudi Pirmasens ponaša s svojo zgodovino. To je že precej staro mesto, ki pa je v stoletjih spreminjalo svojo podobo. Prva naselbina, ki je bila podobna bolj vasi kot mestu, je nastala že v prvi polovici 15. stol. z imenom Pirminisensa. Tako kot večina imen takrat nastalih mest, je tudi Pirminisensa latinskega izvora in se je kasneje spremenila v Pirmasens. Okoliške vasi so se že v drugi polovici 18. stol. združile v mesto Pirmasens. Število prebivalcev je do danes naraslo na 60.000, vendar je od tega 10.000 prebivalcev tujcev.

Mesto je zelo živahno, vrvež ne preneha niti v večernih urah. Prodajalne in veleblagovnice so vedno polne kupcev in radovednežev. Svojim gostom nudijo raznovrstno blago, ki je dostopno tudi tistim z malo nižjimi dohodki, največ pa je seveda takega blaga, za katerega mora ku-

pec bolj globoko seči v žep. Prodajalne s čevlji niso založene s posebno modernimi modeli, tako da Afis in s tem Peko predstavljata velikega konkurenta vsem ostalim proizvajalcem, katerih pa v Pirmasensu ni malo.

Glavna industrijska panoga s katero se Pirmasenci ukvarjajo že od vsega začetka, je čevlarska industrija. To je mesto, v katerem se vsaka 4 leta srečajo največji strokovnjaki čevlarske industrije na »Mednarodnem sejmu čevljev in usnja«.

Lahko trdim, da se danes 3/4 prebivalcev bavi s čevlarsko industrijo in proizvodnjo čevlarskih strojev in, da je mesto upravičeno dobilo naziv »prestonica čevlarske industrije na zahodu«.

Med največje in najbolj znane tovarne, ne samo v Pirmasensu, ampak po vsem svetu sodijo:

v proizvodnji obutve:

Peter Kaiser, katerega ime zasledimo že v začetku 19. stoletja, Salamander, Rheinberger, Westlandshuhfabrik, Kopp, Semmler itd.

V proizvodnji čevlarskih strojev:

Sandt, Schön & Co.

Se bi lahko naštevala, saj je v Pirmasensu in njegovi bližnji okolici približno 30 tovarn za proizvodnjo obutve.

Firma Afis spada med večja podjetja, bavi pa se le s prodajo obutve, ki jo izdeluje Peko. Pri Afisu je zaposlenih 17 ljudi, poleg tega pa zanj dela še 10 potnikov, ki prodajajo obutve po vsej Nemčiji. Način dela je drugačen od tistega, ki sem bila vajena v Peku. Tu ne mislim na delo, ker po opravljenem delu prav nič ne zaostajamo za Nemci, ampak obdelavo podatkov po IBM sistemu. Drugačnega načina si niti ne znam predstavljati in mislim, da je ob tako velikem številu kupcev, približno 2500, tudi nemogoče.

Namen moje enoletne prakse je spoznavanje dela pri firmi in učenje nemškega jezika. Iz tega lahko sklepate, da moram opravljati najrazličnejša dela od vlaganje pošte, obdelave reklamacij, dela v knjigovodstvu, pisanja pošte, do luknjanja IBM kartic.

Za učenje nemškega jezika in sedaj še nemške stenografije porabim praktično ves svoj prosti čas. Upam, da se bom v tej enoletni praksi, ki se bo končala meseca julija, naučila največ, kar je mogoče in da bom zadovoljila tiste, ki so mi prakso omogočili.

Prejmite prisrčne pozdrave iz Pirmasensa.

Ida Ribnikar

Naš izvoz lani in v prihodnje

Od celotne proizvodnje 2.056.603 parov smo v letu 1971 izvozili 718.356 parov čevljev, kar znaša 34,93 %. Če primerjamo te podatke z letom 1970, vidimo, da smo od manjšega števila izdelanih parov izvozili 517.891 parov ali v odstotkih povedano 27,29 %.

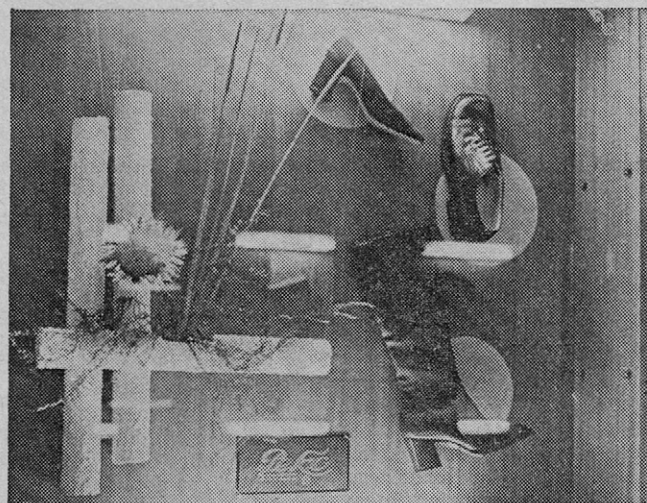
Zelo pomembno je, da se je od skupnega izvoza čevljev struktura spremenila v korist zapadnega, kjer se je v odnosu na leto 1970 zapadni izvoz povišal od 56 % na 77,81 %.

Uspelo nam je izvoziti dražjo žensko obutev na zapad, medtem ko je poprečna cena pri vzhodnem izvozu celo padla. Pomembno je tudi, da smo pričeli s prodajo moških čevljev na konvertibilno področje, saj smo dosedaj od moških čevljev prodajali na zapad samo moške moka-sinke.

Od 1. 2. 1971 dalje smo izvažali na konvertibilno področje samostojno in le majhen odstotek preko posrednikov. Pri tem smo za druga podjetja izvozili še dodatnih 10,24 %, česar v letu 1970 nismo opravljali.

V tem letu predvidevamo ugodne rezultate na osnovi prejetih naročil za prvo polletje, vendar je izvoz na zapad odvisen od več neznank, kot na primer recesija na nemškem trgu v zvezi z revalorizacijo nemške marke, sprememba kurza dinarja, kar bo vplivalo na povišane cene osnovnih materialov ter devizni in carinski režim pri nas. Na osnovi zmanjšane uvoza se lahko pojavijo večje težave pri nabavi materialov pri nas, neofčne dobave s strani dobaviteljev in v naši proizvodnji težave z dobavnimi roki.

Marija Kuhar

Posnetek je iz Golf hotela na Bledu, kjer ima naša tovarna svojo vitrino

Proizvodne težave in zdravljenje

V preteklem poslovnem letu smo prav tako, kot v prejšnjih letih, poskušali sem in tja najrazličnejše kritike na račun nepopolne priprave proizvodnje. Ker pa absolutno popolne priprave sploh ni, ni mogoče reči, da so kritike popolnoma neutemeljene, čeprav se včasih tudi to pripeti. Vsi vemo, da nepopolna priprava povzroča v proizvodnji probleme in zastoje, ki jih je vsekakor treba intenzivno reševati, prav tako pa tudi vemo, da mnogokrat prihajajo kritike iz ust ljudi, ki bi za hitrejšo odpravo problemov tudi sami lahko kaj storili. Kljub temu pa pri tem ne smemo pozabljati, da zdrava kritika na pravem mestu navadno rodi boljše sadove in je zato prav, da drug drugega opozarjamo na napake.

Če smo v preteklem letu kritizirali, je popolnoma nesmiselno predvidevati, da bo v letu 1972 vse lepo in prav in da bo šlo vse kot po maslu. Pri organiziranju proizvodnje imajo glavno besedo tehnične in nabavne službe in moramo priznati, da se ne preestano izpopolnjujejo. Službe se širijo, dviga se stopnja strokovnosti, vzporedno s tem pa se širijo in komplicirajo delovne naloge. To pomeni, da problemov ne bomo do popolnosti kos in da vsaj drobnih spodrslijav ne bo manjkalo.

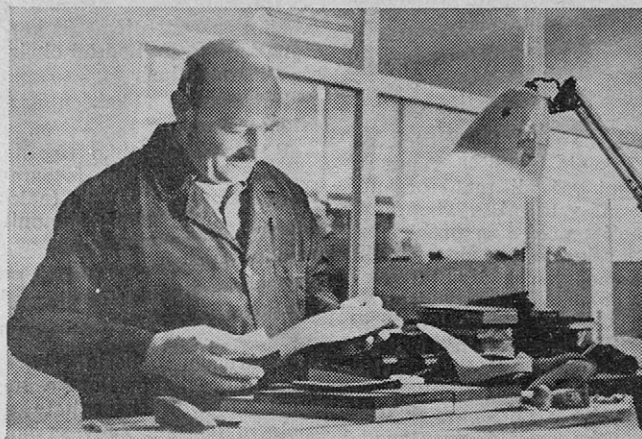
Kljub težavam, s katerimi se dnevno srečujemo, pa vsekakor vztrajno napredujemo. Podatki o proizvedeni količini čevljev nas o tem hitro lahko prepričajo. V letu 1970 smo planirali proizvodnjo 2.013.860 parov, izdelali pa komaj 1.897.369 parov. Za preteklo leto smo planirali 2.035.800 parov, izdelali pa kar 2.056.561 parov. V letu 1971 smo torej izdelali 159.192 parov več kot leta 1970. Ta podatek je samo za izdelano obutev, ogromen napredek pa je bil tudi pri proizvodnji profilnih gumi podplatov in plastičnih peta. Verjetno ni nikogar, ki bi trdil, da to ni napredek.

Pri analizi proizvodne problematike je ugotovljeno, da imamo največje težave ob prehodih sezon, to je dvakrat na leto. Odkar skušamo biti vodilni proizvajalci modne obutve v državi, smo prisiljeni hitro in elastično menjati oblike kopit, podplatov, peta in vzorcev. Taka elastičnost nam na trgu prinaša lepe uspehe, v proizvodnji pa spodrslijave.

V preteklem letu smo ugotavljali, da bi lahko izdelali najmanj 30.000 parov več, če bi imela na razpolago dovolj gumi podplatov. Teh pa nismo imeli, ker so povezani z orodjem in delovnimi pogoji, ki jih tudi nismo imeli. Pri tem ni vsega kriva naša gumarna kot nekateri mislijo, problem se že začne mnogo prej. Kadar uvajamo novo obliko podplata, moramo najprej imeti serijo orodja za vulkaniziranje. Za izdelavo takega orodja pa je potrebno čakati precej časa, poleg tega pa ga moramo uvažati, ker zanj ni domačega proizvajalca. Tu pa se začnejo problemi, ker nimamo dovolj zgodaj razčiščene in potrjene kolekcije, da bi orodje lahko pravočasno naročili. Kljub temu pa naše razvojne službe navadno v zelo kratkem času pripravijo vse potrebno za naročilo orodja. V nemožnost položaj pa nas spravijo inozemski proizvajalci orodij, ker se ne držijo dogovorjenih rokov in zamujajo včasih ce-

lo 14 dni in tudi več. Take zamude so krive, da ne moremo medtem pripravljati ostalega potrebnega orodja. Konstrukcija kopit, peta, sekalnih nožev itd. je mogoča šele

dobavnih rokov in smo zato imeli sem in tja zmešnjave v proizvodnji, temu pa smo deloma sami krivi, ker jih nismo pravočasno oskrbeli z materialom in orodjem tako,

Podplatni modelir Jože Zaplotnik pri delu

takrat, ko imamo na razpolago vse številke gumi podplatov, teh pa ne moremo imeti, če ni orodja. Zamuda osnovnega orodja potegne torej za sabo zamude vseh ostalih orodij in problem je tu. Navajeni smo že, da pri uvajanju novitete planiramo za prvih 10 dni izdelavo minimalne količine dnevno, ki naj bi bila preizkusna in na kateri bi morali odpraviti pomanjkljivosti. Ta preizkusni čas nam vedno poberejo zamude orodij in začnemo kar s serijsko proizvodnjo. Kaj se zgodi v proizvodnji, če pri tem slučajno ni kaj v redu, ve prav dobro vsakdo, ki je zaposlen na naših travkih.

Drugi problem, ki ga prinaša zamuda orodja, je pomanjkanje sestavnih delov. Nemožnost je, da bi imeli dovolj notranjnikov, peta in podplatov, če jih nismo začeli delati pravočasno. In v glavnem zaradi zamud naša gumarna ni mogla izdelati dovolj podplatov, če odštejemo razne remonte in redukcijo električne energije.

V preteklem letu smo se borili tudi z drugimi težavami. Ena izmed njih je ozko grlo, ki je nastalo v sekalnici. Ob prehodu iz zimske na letno sezono se v sekalnici delo vedno močno poveča, ob zadnjem prehodu pa smo začeli masovno finiširati podplate, kar je bilo za sekalnico še dodatna obremenitev. Pri tem delu smo uvedli tudi za nas popolnoma novo tehnologijo in seveda ni šlo brez težav in zapetljajev.

Nikakor nismo zadovoljni s kooperanti, oni pa z nami ne. Kooperanti, ki za nas delajo zgornje dele, se niso držali

kot smo bili po pogodbi dolžni. Tudi kooperanti, ki so za nas delali pete in podplate, so bili nezanesljivi dobavitelji tako, da smo njihove proizvode vse leto vodili na spiskih manjkajočega materiala. Nezadovoljni pa so predvsem kooperanti, ki za nas delajo gotovo obutev, ker zanje nismo poskrbeli tako, kot bi morali, čeprav imamo za to odločno opravičilo, saj tudi zase nismo poskrbeli tako kot bi morali.

Problematiko bi lahko naštevali v nedogled, vendar naj omenimo samo še to, da je prenekateri spodrslijav nastal zato, ker se proizvodna režija premalo zanima za uvajanje novitet. Preizkusni pari se prašajo po raznih oknih in polih in pogosto se nihče niti ne zmeni zanje, čeprav bi vsi morali vedeti, da je to osnova za nemoteno delo. Pri tem je treba pohvaliti montažo lepjenja I in II, ki sta prvi spoznali pomen preizkusov in se zato temu primerno potrudila.

Vsako leto ugotavljamo, da smo poslovali z različnimi pomanjkljivostmi, kljub temu pa je vsaka naslednja sezona boljše pripravljena kot prejšnja, kar je dokazano z doseženimi uspehi. Naša stremjenja za tem, da bi proizvodnjo čimbolje pripravili, pa zato niso nič manjša. Ker vemo, da so orodja kamen spotike, so razvojne službe začele pripravljati poseben mrežni plan za pripravo in razvoj orodij, v katerem bomo precej natančno razčlenili potrebni čas za posamezne elemente orodij in pa poti, kako bomo prišli do njih. To bo močno zmanjšalo možno-

sti časovnih napak in omogočilo popoln nadzor izvrševanja nalog. S takim nadzorom bomo gotovo spet korak dalje pri razvoju orodja, čeprav bodo še vedno problemi, ker ob prehodih sezon menjamo orodje na celi črti hkrati. Vzporedno s pravočasnimi pripravami pa je pri orodju zelo važna tudi kvaliteta. Pri naročanju in prevzemanju orodij sicer vedno sodelujeta nabavna in tehnična služba, verjetno pa bo v prihodnje nujno, da se bodo tehnične službe pri teh poslih bolj angažirale, ker bomo le tako uspeli pravočasno odpravljati nekatere pomanjkljivosti.

Programska komisija je na eni izmed zadnjih sej sprejela sklep, da bomo v prihodnje oskrbovali vse koperante, ki proizvajajo za nas obutev v sklopu programa Afis, z orodjem in materialom. Deloma smo jih oskrbovali že v preteklem letu, vendar ne dovolj in s pozornostjo, tako da so pri njih nastopali različni zastoji. Letos bomo kooperante vodili v naših seznamih naročil, izdelovali osnovno tehnično dokumentacijo, pripravljali orodje in material ter pri njih celo uvajali nove tehnologije. To pomeni, da bo skrb zanje prav tako kot za domače oddele, to pa bo močno obremenilo naše tehnične in nabavne službe, ki so že tako obremenjene.

Že dolgo nas ovirajo ozka grla pri konstrukcijah orodij v razvojnih službah ob menjavah sezon. Tega problema pa nikakor ni mogoče reševati s številnejšo zasedbo kadrov, ker jih prvič nimamo dovolj, po drugi strani pa je to samo dvakrat na leto. Zato bomo morali kritična obdobja še naprej reševati z nadurami obstoječih kadrov,

pri tem pa bo najbrž vzporedno treba misliti na nagrajevanje, ker doslej nekaterim tehničnim službam nadur sploh nismo priznavali, prav tako tudi v drugih sektorjih, kar verjetno ni najbolj pravilno.

Na nekaterih področjih bomo torej reševali ozka grla z nadurami. To pa je možno samo tam, kjer se pojavljajo občasno, ni pa mogoče tam, kjer bodo stalna. Iz celotne problematike pa kar žari vprašanje kadrov in tudi vprašanje, ali bomo postavljali nalogam kos ali ne. Tehnični sektor je že predložil v obravnavo novo organizacijsko shemo, na kateri so jasno začrtane posamezne službe z zasedbo kadrov, ki so potrebni za izvršitev postavljenih nalog. Shema še vedno ni bila predložena organom samoupravljanja, čeprav je stvar zelo nujna. Če hočemo razširjati in izpopolnjevati delovni program in pri tem uvajati novo moderno tehnologijo, bi morali z nekoliko več posluha spremljati postavljene zahteve po kadrih in tudi hitreje ukrepati.

Kadrovski problemi pa niso samo v tehničnem ampak tudi v vseh ostalih sektorjih, ker bodo začrtane naloge vplivale na vse. Vseposredno bomo torej treba službe izpopolniti, vzporedno s tem pa dvigati stopnjo strokovnosti. Vsakomur mora biti jasno, da bomo le tako vzdržali konkurenčni pritisk, ki bo verjetno vse hujši. Zato bomo skušali organizirati tako, da bo za sleherni stvar nekdo zadožen in odgovoren in da se bomo nekoč iznebili vseh mogočih izgovorov, ki samo kvarno vplivajo na delovno disciplino in naše uspehe.

Mato Mravlje

Najboljši promet v prodajni mreži lani

K uspehu prodajne organizacije v preteklem letu so pripomogle prav vse prodajalne. Nekateri več, druge manj, kar pa je seveda odvisno od mnogo činiteljev: od prizadevanja prodajalcev, sortiranosti prodajalne kakor tudi tržnih pogojev v kraju, kjer je posamezna prodajalna.

Sedaj vam še ne moremo predstaviti prodajalno z najvišjim prometom v preteklem letu, ker bomo zvedeli vse podatke, kot so stroški posamezne prodajalne, preobrat zaloge in še nekateri drugi, šele po zaključnem računu.

Danes bi vam predstavili tiste prodajalne, ki so bile najuspešnejše po prometu in pa tiste, ki so v primerjavi z lanskim letom najbolj dvignile promet.

Najvišji promet v lanskem letu so dosegle naslednje prodajalne:

1. Zagreb I, Ilica 7

2. Beograd II, Knez Mihajlova 17
3. Ljubljana III, Miklošičeva 14

Če pa primerjamo povečanje prometa v primerjavi z lanskim letom, pa so bile najuspešnejše naslednje prodajalne:

— v I. kategoriji — Split, Krešimirova 8, 54 %

— v II. kategoriji — Nova Gorica, Kidričeva 20, 48 %

— v III. kategoriji — Karlovac I, Radičeva 7, 78 %

— v IV. kategoriji pa nobena prodajalna ni bistveno povečala prometa.

Kolektivom prodajalnih čestitamo za dosežene uspehe z željo, da bi bili tudi v bodoče tako prizadevni.

Bralcem »Cevljarja« obljubljam, da bomo v naslednjih številkah bolj podrobno predstavili kolektive teh prodajal, kakor tudi tistih, ki so bile zelo uspešne po drugih kriterijih.

Milan Jazbec

TRIM tudi pri nas

Z novim letom se je začela široko zasnovana akcija »Šport za vsakogar«, ki jo vodita ZTKS in ZSS. Rekreativna ni več samo konjiček, temveč tudi potreba. »Šport za vsakogar«, »Človek propada, ker se premalo giblje«, »Kako se počutite, veste samo vi, kakšen je vaš videz, vedo povedati vsi«, »Kratek pas, dolgo življenje«, »Redno gibanje je človeku prav tako potrebno kot hrana, pijača in spanje«, »Svet boleha zaradi prevelikega želodca in premajhnega srca«... Takšna so vodilna gesla akcije »TRIM — šport za vsakogar«, katere pobudnika sta ZTK in Zveza sindikatov Slovenije.

V tempu sodobnega življenja potrebuje človek vedno večjo telesno vzdržljivost, zato rekreacija ni več samo moda, temveč predvsem vsakdanja potreba. To so v svetu ugotovili že mnogo pred nami. Ta članek je namenjen vsem bralcem »Čevljarja«, da pomislijo kako koristna je ta akcija za slehernega izmed nas. Sodelovanje v akciji TRIM ne pomeni le značke, pomeni tudi zmago nad samim seboj; telesno ugodje, pravšnje kilograme, vzdržljivost in večjo delovno storilnost. Kako tekmujemo, se boste vprašali?

Vsak, ki se bo vključil v akcijo, bo dobil ličen kartonček z navodili. V mesečne razpredelnice bo vnašal svojo rekreacijsko dejavnost, ki jo pravila natančno dolčajo. Tako se bo vsak lahko nadzoro-

val, ocenil, kaj mu še manjka, kje je uresničil svoje načrte in tudi kje se je goljufal.

Za značko TRIM morajo udeleženci opraviti najmanj 150 aktivnosti, kar za leto dni gotovo ni preveč. Ko se človek privadi vsem zahtevam, postanejo naloge potreba, karisti se kmalu pokažejo — TRIM je dosegel svoj namen.

Osnovna sindikalna organizacija v naši tovarni se je odločila, da akcijo podpre in navduši zanj vse sodelavce. Zato pričakujemo vaše sodelovanje. Prijave za izkaznico TRIM sprejemamo v vložišču delovne organizacije, tel. 68. Zaželeno je, da posamezniki zberejo po oddelkih več prijav in jih prinesejo v vložišče.

Mirko Kamušič

Slike v stanovanju

Če so slike zastekljene (akvareli, grafike...) morate paziti, da se svetloba ne bo odbijala in vas motila pri opazovanju. Pomembno je tudi, da boste sliko določili pravo višino, praviloma v višini oči. Še nekaj o okvirjih. Pri odločitvi naj vas vodita slog slikarja in slog vaše opreme. Okvir za sliko modernega avtorja bo prav gotovo enostaven, neupadljiv, za razliko od slike baročnega mojstra.

Površinsko majhni grafiki boste dali večjo veljavo, z večjim »paspartujem« (iz kartona izrezan prehod od okvira do umetnine).

Kaj obesite v kakšen prostor?

V predsobo lahko obesite grafike ali povečano fotografijo kakšnega amaterja (nalepite jo na debelejši karton!)

V spalnici bi slike povsem lahko pogrešali (velikokrat je prav spalnica prava galerija kiča) ali pa se odločili za kakšen akvarel, tempero ali bakrorez s primernim motivom (cvetlice).

V dnevno sobo bomo brez skrbi obesili »olje«, lahko eno, ki dominira v vsem prostoru ali pa več manjših slik. Le-te lahko postavimo vertikalno ali horizontalno v nizu, če so enakih dimenzij in s podobnim motivom. Če pa so slike različnih dimenzij, morate paziti, postaviti jih morate v kompozicijo, vendar tako, da je spodnji rob pri vseh v isti liniji. Naštela sem nekaj nepisanih pravil, ki vam bodo v pomoč. Pri izbiri in postavitvi slik vam želim veliko uspeha.

Breda Jazbec

Tudi Francija

V drugem polletju izkoristi francoska čevlarska industrija svoje kapacitete v polnem obsegu. Že v prvem polletju so zabeležili iz meseca v mesec večjo proizvodnjo, npr. februarja 2%, junija pa 13,5%.

Ugoden razvoj proizvodnje pripisujejo večji domači prodaji in večjemu izvozu. V prvem polletju so izvozili za 33% več kot v istem obdobju lani; uvoz pa je narastel le za 8%.

Janko Rozman

Ne tako, tovariši!

Referat za varstvo pri delu je izdelal analizo nesreč v letu 1971. Povzemamo najbolj zanimive ugotovitve in podatke, kateri vas bodo gotovo zanimali.

V delovni skupnosti je bilo do zadnjega decembra zaposlenih 1832 oseb ali 1246 žensk, kar predstavlja 68% in 586 moških ali 32%, mladih pod 18 let 211 ali 12,06% in 25 vajencev. Skupno je bilo v lanskem letu 70 nesreč. Če to še naprej analiziramo, vidimo, da je bilo največ nesreč ob ponedeljkih (19), najmanj pa ob sobotah (6). Lani je bilo največ nesreč na delovnih mestih (64), šest pa na poti na delo in z dela. Za primerjavo vzemimo leto 1970, ko je bilo na delovnem mestu le 36 nesreč, ostale pa so bile na poti na delo in z dela (seveda moramo upoštevati nesrečo 26 delavk, ki so bile udeležene pri avtobusni nesreči). V delovno organizacijo je bilo sprejetih za 8,5% več delavcev kot lani. V odstotkih pa se je število nesreč na delovnih mestih povečalo za 43,8%. Znižalo pa se je število nesreč na poti na delo in z dela.

Lani je bilo zaradi nesreč na delovnem mestu 869 dni izostankov, na poti na delo in z dela pa 161 dni. Skupno torej 1030 dni ali 14,7 dni na udeleženca nesreče, kar je dva dni več kot v letu 1970, v odstotkih pa so se izostanki povečali za 8,5 odstotkov v primerjavi z letom 1970. Lani je bilo največ ponesrečenih med 20. in 30. letom starosti.

Za konec naj primerjamo samo še nesreče od leta 1964 do 1971. Izgubljenih je bilo 5917 dni. Najmanj nesreč je bilo leta 1968, največ pa leta 1970. V osmih letih je bilo 367 nesreč. Na poti na delo in z dela 216, na delovnem mestu pa 314.

Povečano število nesreč na delovnem mestu nam narekuje, da posebno tisti delavci, ki morajo novo sprejete delavce poučevati in uvajati v delo odsele posvečati še večjo skrb vsem, ki so zaposleni in se bodo zaposlili. Le tako bo analiza drugo leto boljša, se pravi nesreč in izostankov bo manj, kar bo za celoten kolektiv velik uspeh.

Mirko Kamušič

Razgovor na avtobusu

Tržič, januarja. Dan kot vsi drugi, zimski, pust. Ljudje čakajo na avtobuse, da jih odpeljejo domov na košilo. Med njimi so tudi taki, ki radi »glavni« v »gledališču«, ki se mu pravi avtobus. Tudi dekleta (pet), ki so bile na obvezni praksi v naši tovarni so take. Vozijo se iz Kranja, ker stanujejo v dijaškem domu. Vesele in glasne so. Če tudi jim nočemo prislusniti, so dovolj glasne, da moramo poslušati zanimiv razgovor.

Prva: »Madonca kolko folka se drenja v avtobusu.«

Druga: »Ali že veste, da je tisti frajer zadnjič na plesu

preveč sitnaril, toda jaz sem ga na finto...«

Tretja: »No nikar se tako ne deri, saj nisi sama v tej konzervi« in si mimogrede ogleda, kdo je tak osel, da se drenja iz avtobusa že na prvi postaji.

Četrta: »Ali veste, da je življenje v dijaškem domu prav pasje drago? Pomislite (in se ozre) fabrika nam da, jelte, nekaj čez dvajset somov, internat pa plačamo okrog petdeset, pa recite če ni to drago!«

Nato kmalu vse naenkrat: »Doma pomagajo, hrana v domu je obupna, pa še neumno »hora legalis« so nam napo-

kali.« »Kaj bi to,« reče prva, tudi učiti se moramo.«

Tretja: »Zakaj pa ne »špricaš«?«

Prva: »Madonca, šolo se ne spleša. Splača se, vsaj jaz tako menim, samo prakso v tovarni...«

Druga: »Teren za špricanje je dober, zima, prehlad, malo glasneje kihneš pa imaš papir, jelte.«

Nadaljevanja pogovora žal nisem slišal, moral sem izstopiti iz avtobusa. Kaj so se dekleta menila naprej, ne vem. Prepričan pa sem, da niso mislile vse to zares, vsaj na avtobusu ne.

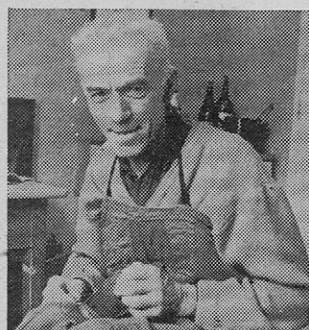
»Jelte, dekleta?«

Mirko Kamušič

Novoletni sprejem upokojencev

V prostorih TVD Partizana (»Sokolnica«) so se ob koncu leta že petič zbrali upokojenci na novoletnem sprejemu. Vabilu tovarne, ki je organizator, se je odzvalo veliko število nekdanjih sodelavcev. Smeh, stiski rok, pogovori, obujanje spominov, vse to je bilo v tem pristrnem srečanju. Zakuska, razdelitev novoletnih nagrad in koledarjev so bila samo zunanja podoba srečanja. Novoletni sprejem ima veliko večji pomen in namen in ravno to so najbolj občutili upokojenci sami.

Najprej je spregovoril glavni direktor Jože Dolenc in zbrane seznanil z gospodarjenjem v lanskem letu. Po nagovoru jim je zaželel zdravo in srečno leto. Sprejemu so prisotnovali vsi direktorji sektorjev in predstavniki družbeno političnih organizacij tovarne. Letos pa smo se dogovorili da naredim nekaj zapisov z upokojenci, kako ocenjujejo ta sprejem, ki je postal že tradicionalen.

Franc Klofutar

Na Proletarski cesti v Trzinu se poiskal upokojenec-čevljarja Franca Klofutarja. Sedel je na čevljarjem trinožniku in vlekel dreto. »Časa imam dovolj,« je dejal pa malo šivam »partije« za tovarno. V tovarni sem začel 1929 in sem delal do junija 1961. Delo v tovarni me je vedno veselilo. Nič mi ni bilo hudo, če sem bil že ob 5.00 uri v službi pa tja do 15.00 ure. V vseh letih službe sem samo enkrat zamudil. Od leta 1957 sem bil mojster v končni izdelavi. Tovarna nam je dajala kruh, človek se je navadil, vzljubil jo in živi z njo,« je dejal France in si z žuljavimi rokami segel v sive lase. »Tudi moja žena je delala 18 let v tovarni v šivalnici. Zaradi bolezni je morala pustiti službo, tako da sva sedaj oba doma. Novoletne sprejeme hvalijo vsi upokojenci. Kar je res je res. Clo-

Marija Kogoj

vek se počuti mlajšega, zavest, da se tovarna spomni na nas, veliko pomeni. Oba z ženo želiva kolektivno veliko delovnih uspehov in se obenem zahvaljujeta za novoletno nagrado.«

Naslednja je bila upokojenka Kogoj Marija, ki je delala v tovarni 24 let. Povedala je, da je odšla iz šivalnice v pokoj 1960. Njen mož, France pa je bil upokojen 1956. leta. Ko sem oba vprašal kaj menita o novoletnih sprejemih, sta mi zatrdila da je vsakemu prijetno pri srcu, ko ga povabijo. Marsikaterem upokojencu je vabilo nagrada za trud in delo v tovarni.

Ko sem v Trzinu iskal naslednjega sogovornika, upokojenca, sem vprašal mimosidločega, kje ga lahko najdem. Povedal mi je, da se je preselil. Med tem kratkim pogovorom sem izvedel, da je tudi on nekdanji član pa sem ga povabil, da pove nekaj o novoletnih sprejemih. »Trzinčan sem že od 1906, ko sem prijel na svet. Ime mi je Jože Gros. Pri Peku sem začel 1929 in delal v tovarni do leta

Jože Gros

1961. Vedno sem bil rad v tovarni. Pred upokojitvijo sem delal v prirezovalnici. Glede novoletnih sprejemov pa lahko izrečem pohvalo. Srečam nekdanje sodelavke in sodelavce iz bližnje in daljne okolice. Veliko si imamo povedati. Kot oče sem zelo ponosen, da delata sedaj v tovarni kar dva sinova Jože in Štefan, tretji pa je zaposlen v tovarni obutve Planika.«

Kmalu sem pozvonil v Bistrici 170 pri družini Močnik. Oba sta nekdanja člana naše delovne skupnosti. France je delal v tovarni od 1955—1969 kot čevljar v sekalnici zgornjega usnja, žena Slavka pa v vulkanizaciji od 1957 do 1970 leta. Na zadnji novoletni sprejem nista mogla zaradi gripe, zahvaljujeta pa se za novoletno nagrado in

vabilo. Omenila sta še, da jima je časopis všeč, želita pa si, da bi več pisali o upokojencih, mogoče bi začeli z novo rubriko zanje.

Slavka in France Močnik

V Bisrtici, v stanovanjskem bloku za upokojence sem pozvonil še pri Francu Jancu. Odprl mi je krepak možak. Janc Franc je začel delati še pri ustanovitelju Petru Kozi- ni 1915. leta in bil zaposlen v tovarni do 1951. leta. Rodil se je 1890. leta. Le kdo bi mu prisodil 82 let!

»Vedno sem bil navdušen nad tovarno, še danes, če kdo »šimfa« čeznjo, mu povem, da se moti. Tovarni se imam zahvaliti za vse kar imava z ženo, ki je tudi delala 8 let v tovarni. V štiridesetih letih, kolikor sem jih preživel v tovarni, sem bil med drugim 15 let mojster. Napišite tudi

Franc Janc

to, da so novoletni sprejemi odlični, vsem skupaj v tovarni pa želim še veliko delovnih uspehov.«

Tako, to je samo nekaj mnenj, ki potrjujejo brez izjeme, da so novoletna srečanja zelo dobro organizirana in zaslužijo vso pohvalo upokojencev.

Mirko Kunšič

Čestitka

Na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelek za kemijsko tehnologijo, je uspešno diplomirala naša sodelavka iz laboratorija Marija Hkavc.

Iskreno ji čestitamo k življenjskemu uspehu in ji želimo, da bi se prijetno počutila v naši sredini.

Tekmovanje v sankanju

Sindikalna organizacija je priredila 15. januarja tekmovanje v sankanju za ženske, mlajše in starejše moške ter dvosede v obeh kategorijah. Proga je bila dolga 4 kilometre, od Tiča do Loma. Na startu se je zbralo 71 tekmovalcev, članov našega kolektiva. Ob pol dvanajstih dopoldne sta starterja Filip Sarabon in Jože Močnik spustila prve tekmovalce. Najprej je startalo 7 dvosedov, nato so se spustili po progi starejši moški (12), za njimi 10 žensk in na koncu mlajši moški (35). Na cilju v Lomu sta bila časomerilca Janko Rozman in Franc Dobrin, Breda Praprotnik pa je vpisovala dosežene rezultate.

Pred startom in na cilju je dobil vsak tekmovalec okrepčilo, če ga je le hotel. Rezul-

Rezultati:

Dvosedi

1. Lupša Anton in Meglič Milan 6:21,6
2. Švab Janez in Jerman 6:70,5
3. Meglič Stane in Roblek Miro 7:21,0

Moški nad 35 let

1. Tišlar Jože 6:10,0
2. Peharc Anton 6:69,2
3. Stegnar Janko 7:00,0

Moški do 35 let

1. Primožič Florijan 5:88,5
2. Primožič Anton 5:93,0
3. Lupša Anton 6:08,8

Ženske

1. Stancar Francka 6:91,0
2. Meglič Vida 7:03,5
3. Knific Marija 7:14,5

Po razglasitvi rezultatov je bilo tovarniško srečanje s člani sindikata ZLIT-a in To-

Zmagovalca v dvosedi na startu.

tate uspešnega tekmovanja so razglasili v dvorani novega gasilskega doma v Lomu. Predsednik sindikalne organizacije Marjan Markič je poskrbel, da so bile nagrade, ki so jih prispevala tržiška podjetja, pravilno razdeljene med najuspešnejše tekmovalce.

varne kos in srpov. Za dobro voljo pa je poskrbel Tržiški trio.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano. Le udeležba ni bila takšna kot bi si jo želeli in zato upamo, da bo prihodnje leto številnejša.

Mirko Kunšič

V spomin

Ob koncu lanskega leta nas je nepričakovano doletela vest, da je nenadoma in tiho preminil naš dolgoletni mojster in nadmojster cvekarne tovariš JOŽE ŠTEFE. Tako tiho, kot je tudi delal in živel v svojem »grabnu«, smo ga tudi položili v prerani grob na pokopališču v Križah.

Vse svoje življenje je prebil pri »cvekih«, saj je takoj po izužitvi za ključavničarja že pričel z urejanjem strojnega parka ter nato kot mojster vodil ta mali, pa vendar takrat pomembni obrat. Tudi potem, ko je bil obrat nacionaliziran, je vestno in strokovno pomagal pri usmerjanju in organizaciji proizvodnje cvekov in lesenih kolobarjev. Uspešen je bil predvsem zaradi dolgoletne prakse in poznavanja stroke ter seveda zavzetosti in vztrajnosti pri delu. Tak je tudi ob spremembah v tem obratu dočkal zasluženo pokojnino ob koncu leta 1966.

Kot dobrega in vestnega sodelavca ga bomo po prerani smrti ohranili v lepem spominu.

